

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ไทยใหญ่แม่ฮ่องสอน : การสรรค์สร้างความเป็นไทย

ใหญ่จากปฏิสัมพันธ์ระหว่างไทยใหญ่เดิมและไทยใหญ่
พลัดถิ่น ทศวรรษ 2520 – 2550

ผู้เขียน

นายธรรศ ศรีรัตนบัลล์

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ประวัติศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ศ.สร้อยดี อ่องสกุล ประธานกรรมการ
อ.ดร.ขวัญชีวัน บัวแดง กรรมการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสร้างความเป็นไทยใหญ่แม่ฮ่องสอน ในช่วงทศวรรษ 2520 – 2550 โดยศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างไทยใหญ่เดิมและไทยใหญ่พลัดถิ่น ที่นำไปสู่การสรรค์สร้างความเป็นไทยใหญ่แม่ฮ่องสอน ศึกษาลักษณะของการสร้างและการรื้อฟื้นความเป็นไทยใหญ่ รวมถึงการแสวงหาและสร้างพื้นที่ของไทยใหญ่พลัดถิ่น

ผลการศึกษาพบว่า เมืองแม่ฮ่องสอนก่อรูปขึ้นในช่วงต้นพุทธศตวรรษที่ 25 ภายใต้คติการสร้างเมืองแบบไทยใหญ่ และเป็นเมืองไทยใหญ่เพียงแห่งเดียวในสยาม ที่ยังคงธำรงความเป็นไทยใหญ่ไว้ได้อย่างสืบเนื่อง

ตั้งแต่ทศวรรษ 2520 แม่ฮ่องสอนเป็นพื้นที่หนึ่งซึ่งรองรับการอพยพเข้ามาของไทยใหญ่พลัดถิ่น ด้วยเงื่อนไขปัญหาทางการเมืองของสหภาพเมียนมาร์และความต้องการแรงงานราคาถูกในประเทศไทยทำให้ชาวไทยใหญ่จากรัฐฉาน อพยพเข้ามาแสวงหาโอกาสในประเทศไทยอย่างต่อเนื่องและเพิ่มจำนวนมากขึ้น แม้ว่าพรมแดนของประเทศ ได้แบ่งแยกไทยใหญ่พลัดถิ่นกับไทยใหญ่เดิมให้ต่างกัน แต่ด้วยสำนึกร่วมในความเป็นไทยใหญ่และปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น นำไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความเป็นไทยใหญ่แม่ฮ่องสอน โดยไทยใหญ่พลัดถิ่นหยิบยกทุนทางวัฒนธรรมไทยใหญ่ที่ยังคงมีอยู่อย่างเข้มข้นมาเสริมให้ “ความเป็นไทยใหญ่” ซึ่งกำลังจางหายจากความทรงจำของไทยใหญ่เดิม โดยร่วมสร้างและรื้อฟื้น “ตัวตน” ความเป็นไทยใหญ่ ผ่านสำนึกร่วมทางชาติพันธุ์ที่

เชื่อมโยงกับ วัฒนธรรมของการนับถือพุทธศาสนา พิธีกรรม ความเชื่อ และจารีตประเพณีซึ่งตกทอดมาจากยุคจารีต

ในขณะเดียวกันไทยใหญ่พลัดถิ่น ซึ่งมีส่วนร่วมในการสร้างความเป็นไทยใหญ่แม่ฮ่องสอนอย่างสืบเนื่องตั้งแต่ทศวรรษ 2520 ก็พยายามสร้างพื้นที่ “ความเป็นไทยใหญ่” ของตน โดยการสร้างผ่าน “ความเป็นไทยใหญ่แม่ฮ่องสอน” และแสวงหาพื้นที่เพื่อสร้างและนำเสนออัตลักษณ์ “ความเป็นไทยใหญ่พลัดถิ่น” ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่ รวมถึงการใช้พื้นที่สื่อในยุคโลกาภิวัตน์สร้างเครือข่ายเพื่อเชื่อมโยงและสร้าง “ความเป็นไทยใหญ่” กับไทยใหญ่ที่กระจายตัวอยู่ทั่วโลก

นอกจากนั้น การสร้างและการรื้อฟื้นความเป็นไทยใหญ่ เป็นการเลือกหยิบยกเอา “ความเป็นไทยใหญ่” บางอย่าง มาใช้ให้สอดคล้องกับบริบท ด้วยเหตุนี้ ความเป็นไทยใหญ่ จึงเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอนตายตัว และเป็นเครื่องสะท้อนภาพของการปรับตัว เพื่อการธำรงอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทยใหญ่หลากหลายกลุ่ม ให้ดำรงอยู่ได้ภายใต้กระแสความเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์

Thesis Title	Mae Hong Son Thai Yai : The Creation of Thai Yai – ness Through the Interaction Between the Old and New Thai Yai Migrants from 1977 to 2007	
Author	Mr. That Srirattanaban	
Degree	Master of Arts (History)	
Thesis Advisory Committee	Prof. Sarassawadee Ongsakul	Advisor
	Dr. Kwanchewan Buadang	Co-advisor

ABSTRACT

The proposition of this Thesis aims at the study of the creation of Thai Yai-ness from 1977 to 2007. It is the study of the interaction between the old Thai Yai people and the new Thai Yai migrants that leads to the creation of Thai Yai-ness in Mae Hong Son. This thesis also studies the creating and reviving characteristics of Thai Yai-ness, including the search of the Thai Yai migrants' space and the creation of such space in Mae Hong Son's society.

In this thesis, Mae Hong Son was founded in the 1970's under the traditional Thai Yai precept and thus Mae Hong Son continuously remains the only Thai Yai city in Siam.

Eversince The early 1970's, Mae Hong Son has been one among locations that receives the flow of Thai Yai migrants. This human flow comes as a result of the problem in Myanmar's politics and the need of cheap labor in Thailand, and therefore, it is understandable that the Thai Yai people from the Shan States continually and increasingly migrate into Thailand in search of opportunity. Despite the fact that the Myanmar-Thailand boundary has separated the Thai-Yai migrants from those who remain in Myanmar, however, the mutually realized interaction as being the same ethnic group has brought about the creation of Thai Yai-ness in the Mae Hong Son. As a result of such realization, the Thai Yai migrants use their existing rich cultural resources to

strengthen their “Thai Yai-ness” that is on the verge of disappearing from their home country. The conscientiousness of the Thai Yai people has contributed to the creation and revival of Thai Yai “self” through the link they have with their Buddhist culture, ethnic ceremony, belief and custom that have perpetuated from traditional time.

At the same time, the Thai Yai migrants, who have taken part in the continual creation of Mae Hong Son’s Thai Yai-ness since 1970’s, try to build a space for their

“Thai Yai-ness” through the use of their Mae Hong Son’s identity while also search for a space in which they can present their “Thai Yai migrants’ identity” as they hope to cope with the existing globalization to build their network and link their “Thai Yai-ness” with their kins throughout the world.

In this thesis, the author will only select certain aspects of “Thai Yai-ness” in the line with the thesis’ context and the author would like to propose that Thai Yai-ness is not constant but reflects their flexibility as it protects their ethnic identity among different Thai Yai groups within the flow of globalization change.